

تاریخچه اورژانس پیش بیمارستانی در جهان

حمل و نقل بیماران بدحال به مراکز درمانی جهت ارائه خدمات پزشکی از مشکلات دیرباز در زندگی بشر بوده است. در افسانه های روم باستان آمده است که برای حمل بیماران از گردونه های جنگی استفاده می شده است و بدین وسیله آنان را از صحنه های نبرد دور می کردند و به درمان آنان می پرداختند. در دوران باستان مراکز درمانی به طور مجزا و مشخص، وجود نداشتند. احتمالاً حدود ۴۰۰۰ سال قبل از میلاد حضرت مسیح، معابد مصر باستان علاوه بر امور مذهبی، خدمات درمانی نیز ارائه می کردند. در یونان باستان نیز معابد، محل درمان بیماران بودند

تاریخچه اورژانس پیش بیمارستانی EMS در جهان

حمل و نقل بیماران بدحال به مراکز درمانی جهت ارائه خدمات پزشکی از مشکلات دیرباز در زندگی بشر بوده است. در افسانه های روم باستان آمده است که برای حمل بیماران از گردونه های جنگی استفاده می شده است و بدین وسیله آنان را از صحنه های نبرد دور می کردند و به درمان آنان می پرداختند. در دوران باستان مراکز درمانی به طور مجزا و مشخص، وجود نداشتند. احتمالاً حدود ۴۰۰۰ سال قبل از میلاد حضرت مسیح، معابد مصر باستان علاوه بر امور مذهبی، خدمات درمانی نیز ارائه می کردند. در یونان باستان نیز معابد، محل درمان بیماران بودند. شاید اولین مراکز درمانی مستقل، در سری لانکای امروزی در سال های حدود ۴۳۰ قبل از میلاد حضرت مسیح شکل گرفته باشند. پس از آن در قرن اول قبل از میلاد، رومی ها نوعی بیمارستان با مرکز درمانی برای ارائه خدمات درمانی به گلادیاتورهای زخمی در شهرها ایجاد کردند و نام Valetudinaria

بر آن نهادند. با شکل گرفتن مراکز درمانی، مسأله انتقال بیماران به این مراکز نقش جدی تری به خود گرفت و اقوام مختلف روش های مختلفی برای این مسأله برگزیدند. قبایل سرخپوست از نوعی سورتیه، مصریان از کجاوه های سوار بر شتر (pannier) و سایر ملل از روش های دیگر برای حمل بیمار استفاده کردند

در قرن پانزدهم میلادی پادشاه اسپانیا، شاه فردیناند و همسرش ملکه ایزابل نوعی بیمارستان سیار بنام

”ambulancia“ طراحی کردند که در صحنه نبرد به کمک سربازان زخمی می شتافت. در سال ۱۷۹۳ میلادی، دکتر دومینیک ژان لاری (Dominique-jean Larrey) پزشک ارشد سپاه ناپلئون طی جنگ فرانسه و پروس

نوعی بیمارستان سیار بنام "ambulance volante" را طراحی کرد که به قصد انجام اقدامات اولیه و انتقال مجروحان به پشت خط مقدم به کار می‌رفت

همزمان با وی، بارون پرسی (Baron F.P. Percy) نوعی درشکه با قابلیت حمل تعداد زیادی مجروح از خط مقدم به نواحی امن‌تر طراحی کرد و نام آن را mobile emergency room گذاشت. طی جنگ‌های داخلی ایالات متحده مبلندبیر جلنلتان لترمن (Jonathan letterman) نوعی درشکه برای حمل مجروحان به کار گرفته شد که به آن‌ها "Rucker wagon" گفته می‌شد.

استفاده از این گونه وسایل نقلیه در سال ۱۸۳۲ برای جابجایی بیماران در اپیدمی "وبا" در لندن نیز رواج پیدا کرد. بالاخره در سال ۱۸۶۵ اولین سیستم خدمات پیش بیمارستانی برپایه بیمارستان (hospital based) در سین سیناتی آمریکا طراحی شد. در سال ۱۸۶۹ آمبولانس‌هایی در نیویورک به کار گرفته شدند که دارای برخی وسایل امدادی از جمله آتل و... و داروها (مثل مرفین) بودند. اولین آمبولانس‌های موتوردار (اتومبیل) در سال ۱۸۹۹ در شیکاگو طراحی شدند.

طی جنگ جهانی اول خدمات پیش بیمارستانی از نظر کیفی ارتقا پیدا کرد و کم‌کم با اختراع بی‌سیم، مراکز دیس‌یج در این رامبه کمک امدادگران آمدند. حتی پیش از جنگ دوم جهانی، آمبولانس‌های مدرن حمل پزشک بر بالین بیماران حاضر می‌شدند و با مراکز دیس‌یج برای ارائه بهتر خدمات درمانی در تماس بودند.

در دهه ۶۰ با پیشرفت دانش پزشکی به خصوص در زمینه احیا و دفیبریلایسیون و ضرورت تسریع در ارائه این خدمات، نقش سیستم پیش بیمارستانی در این مسیر تقویت شد و جایگاه ویژه‌ای پیدا کرد. از سال ۱۹۶۶ در بزرگراه‌های ایالات متحده طرح ارائه خدمات پیش بیمارستانی اجرا گردید.

در سال ۱۹۶۷ در ایرلند خدمات پیش بیمارستانی در زمینه مراقبت از بیماران قلبی به کار گرفته شد. در سال ۱۹۷۲ دانشگاه سین سیناتی اولین برنامه آموزش تخصصی طب اورژانس را راه‌اندازی کرد. در سال ۱۹۷۳ قانون ملی خدمات پیش بیمارستانی و اجزای آن در ایالات متحده طراحی شد و به اجرا درآمد. طبق این قانون اجزای یک سیستم پیش بیمارستانی حداقل شامل موارد زیر باید باشد: پرسنل، سیستم آموزشی مناسب، سیستم ارتباطات و دیس‌یج، حمل و نقل، مراکز درمانی پذیرش‌دهنده، واحدهای مراقبت ویژه، آژانس ایمنی عمومی، دسترسی همگانی به مراقبت‌ها، استاندارد سازی ثبت اطلاعات، آموزش همگانی، همکاری در بحران‌ها، داروها و تجهیزات و... از سال ۱۹۸۴ خدمات پیش بیمارستانی مجزا برای کودکان در ایالات متحده طراحی شد.

در کشورمان ایران نیز پس از حادثه ریزش سقف فرودگاه مهرآباد تهران در سال ۱۳۵۴، کمبود سیستم خدمات پیش بیمارستانی بیش از پیش احساس شد و این حادثه مقدمه‌ای شد که مرکز اطلاعات اورژانس تهران در این سال با کمک عده‌ای کارشناس آمریکایی، در کشور راه‌اندازی شود.

